

Ріст вартості ресурсів та потреба в чітких правилах насіннєвого ринку – головні цифри та підсумки Seed Forum-2022

2022 рік для насіннєвого сектору має чимало викликів: від підвищення вартості основних ресурсів (газ, паливо), кліматичних та погодних умов, зміни товарних потоків, доступності ЗЗР та навіть людського капіталу. Прийняти ці виклики допоможе об'єднання галузі, ріст кількості гравців та напрацювання чітких і зрозумілих правил гри як для компаній-імпортерів, так і для внутрішніх агропідприємців. Про ці та інші аспекти розвитку ринку насіння України говорили експерти під час Seed Forum-2022. Це – тематичний захід для фахівців і представників бізнесу насіннєвого ринку, який спільно організували інформаційно-аналітичне агентство «АПК-Інформ», Французька федерація виробників насіння кукурудзи та сорго (F.N.P.S.M.S) та Насіннева асоціація України (НАУ).

Правила гри: організаційні та законодавчі моменти

«Щоб говорити про відкриття нових ринків для українських агровиробників, обов'язково напрацювати чіткі й осмислені правила гри. Які ми здатні виконати та пояснити виробникам і постачальникам. При цьому це важливо зробити як на внутрішньогосподарському рівні, так і на загальнодержавному. Адже недостатньо просто імплементувати чи переписати якусь постанову – потрібно пояснити, як вона діє і чому це вигідно самим аграріям. Насіння – продукт з доданою вартістю, тому цей ринок має великий потенціал. Відтак головні завдання в цій галузі: організаційні та законодавчі моменти», – сказала Сюзана Григоренко, виконавча директорка Насіннєвої асоціації України (НАУ), під час форуму.

Аби полегшити та спростити правила гри на насінневому ринку НАУ спільно з представниками бізнесу та народними депутатами напрацювала законопроекти 6400 та 3680-д (наразі готується до другого читання в парламенті). Це – законодавчі ініціативи, які полегшать і спростять зарегульовану процедуру сертифікації, фітосанітарної експертизи, а також покращать захист авторських прав у сфері селекції.

«Фітосанітарний сертифікат означає, що країна експорту підтверджує, що вжила всіх заходів, аби уникнути у вантажі шкідливих організмів. Країни експорту дотримуються фітосанітарних вимог. Це підтверджують і цифри: за 5 років (з 2016 по 2021 рік) на 242 випадки виявлення шкідливих організмів у вантажах – лише 12 пов'язаних з насінням. При цьому з насінням специфічним: фенхелю, коріандрю тощо. І тільки 3 випадки – з насінням соняшника. Окрім того, насіння до нас їде вже протруєне, тому вимагати так багато сертифікатів (від країни експорту, при переміщенні кордону та для переміщення по Україні) насправді не потрібно. До того ж цю всю процедуру можна й треба пришвидшити та частину документації перевести в онлайн-формат», – наголосила

Ольга Храновська, координаторка комітету з питань виробництва і сертифікації насіння.

Фінансові виклики

Окрім законодавчих викликів цього року як на виробників насіння, так і на аграріїв, які купують насіння, очікує низка фінансових викликів. Передусім, вони пов'язані з ростом цін на газ – як паливо й сировину. Через стрибок вартості газу також прогнозується збільшення витрат на добрива й ЗЗР.

Партнери форуму та аналітики «АПК-Інформ» оприлюднили свіжі дані опитування аграріїв. Якщо в попередні роки агровиробникам було складно прогнозувати кількість і розмір витрат у майбутньому сезоні, то цього року 90% опитаних змогли оцінити вартість врожаю 2022 року та вартість складових, які на це впливатимуть.

Так, 60% українських фермерів прогнозують збільшення витрат на **добрива** на 50%, а то й вище. На думку опитаних агровиробників, зросте в ціні й **паливо**: від 10 до 30%. Прогнозується, що виростуть ціни й на **захист рослин**: від 30 до 50%. Найменші прогнози по росту цін на **насіння**: понад 40% аграріїв вважають, що насіннєвий фонд не здорожчає на більш ніж 10%.

Схожа ситуація з ростом цін не лише в Україні. Партнери з Франції, які теж взяли участь у форумі, відзначили ті ж виклики для галузі.

«Французький насіннєвий ринок кукурудзи, хоч і має у своєму арсеналі 3 500 аграріїв, які щороку вирощують цю культуру, та мережу з 30 виробництв, все одно має враховувати цьогорічні виклики. А це – обмеження доступності ЗЗР, зростання собівартості виробництва ЗЗР, ріст цін на добрива, нестача людського капіталу. Щороку все важче шукати кваліфікованих працівників», – розповів П'єр Гійомен, експерт Французької федерації виробників насіння кукурудзи і сорго F.N.P.S.M.S.

Водночас попередні прогнози по врожайності в Україні досить успішні: пшениці очікується 26-28 млн тонн, кукурудзи – 34-36 млн тонн, соняшника – 15,4-15,8 млн тонн. Дещо більшим за попередній рік може бути врожай ріпаку – 2,5-2,9 млн тонн та сої – 3,2-3,7 млн тонн.